

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz hozva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felolós szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónap 1 " 20

A világesemények

Örültes sebességgel keresztezik egymást. Nincs nap, hogy újabb és újabb szenzációk ne csapnának le a világ népeire.

Az események e rettenetes forgatagban hiába kérdezzük a hiába próbáljuk kitalálni, hogy vajon mi lesz ebből? Nincs ma földi ember, aki erre az óriási kérdésre választ tudna adni.

Tegnapelőtt még csak a magyar-osztrák-serb háború, tegnap a német-orosz háború s ma már a német angol háború is kitört. Bizonyos mosi már, hogy a négy nagyhatalom háborújába belekeveredik egész Európa. Óriási, már már elképzelhetetlen csodának kellene jönnie, hogy az eseményeket mai lépésekben feltartóztatná.

De nem történik csoda. A megindult borzalmas lavina végzi a dolgát akadálytalanul s bevégezi az útját. Hogy ez a lavina utja nyomán mit fog eltemetni és hogy mit fog még életre keltetni, senki se tudhatja. Csak annyit sejtünk, hogy Európa térképe nagy változás előtt áll. Országok dőlnek el az eljövendő rémes időben s országok támadhatnak a régiak romjain.

A vést hirdető fergeteg érintő szelére riadtan keresik a kisebb nemzetek a segítő támaszt. Testvér-nemzet testvéremzetet, rokon s rokon magához köti, hogy így vállalva egymással s egymásért viassák meg a nagy élethalál-harcot.

A népek ez örült tusájában egyes egyedül, testvért nem látva s testvérré nem váruva áll a magyar nemzet. Állja a jelent s állani fogja mindazt, ami jön.

Jöjjön bár a népek jövődő csatáján a legördülőbb harc, a legnagyobb pusztulás, országok elűnhetnek s országok támadhatnak, nekünk biztos a reményünk: a magyar nemzet keresztüléli ezt a nagy vihart is!

A magyar nemzetnek itt Európa közepén élnie kell. Mi reánk itt még nagy hivatás vár, azt be kell öltenünk. Tehetségünknek az a gazdagsága, mely szabadságában csodálatos a őserővel buzog és szabadságéhségünk az a nemes-sége, mely korlátatlanságában mindenfelé csak áldást osztogat, tartart és élteit bennünket. Száz viharban s ezer veszélyben is rendületlenül megáll a magyarn.

Egy elöltött ezredév után hittel s reménnyel nézünk a másik ezredév elé!

kp.

A népek háborúja.

A milyen még nem volt, mióta áll a világ.

Európa két táborban.

Törökország is mozgósított.

Anglia hadat izent Németországnak.

„A népek háborúja.”

A milyen még nem volt a világ teremtése óta.

A Fremdenblatt megállapítja, hogy népek harcának kezdetén állunk, amilyen harcot a történelem még nem látott. Nem lehet többé kétséges, hogy Franciaország Oroszország segítségére fog sietni.

A monarchia a világháborúban.

A monarchia és Oroszország.

Bécs, aug. 5.

A „Reichspost” írja: Ausztria-Magyarország még nem izente meg a háborút Oroszországnak, természetesen nem azért, mivel kétségei volnának szövetségi köteleiségi dolgában, hanem, mert azt kívánják, hogy Oroszország nyitabban mutassa meg előbb kártyáit.

Kétszinü alatomosság.

A francia tanu! a muszkától.

Páris, aug. 5.

A Havas ügynökség jelenti: Mint különböző oldalról jelentik, Viviani minisztereinek szombaton délután Schön báró német nagykövettel folytatott beszélgetése kezdetén a következőket jegyezte meg:

— Az ön kormányának magatartása oly elővigyázati intézkedésekre kényszerít bennünket, amelyek megfelelnek az ö intézkedéseinek. A mi békés magatartásunk változatlan marad. Mi a békét kívánjuk s ennek legjobb bizonyítéka, hogy a francia parlament

még ez ideig nem hivatott össze, aminek pedig az előzmény alapján meg kellett volna történnie, ha szándékaink nem volnának békés természetűek.

A német nagykövet erre ezt válaszolta:

— Sajnálatos módon közben határincidensek fordultak elő.

Viviani így felelt:

— Hogy híhet ön ilye!, amikor csapataink hat kilométernyire vannak a határtól.

A német nagykövet szombaton este állítólag ismét tanácskozott Vivianival.

Angol vélemény.

Hangulat Oroszország ellen.

London, aug. 5

A „Daily Mail” írja: A legnagyobb kérdés most a szlávok küzdelme a germánok ellen. Évszázadokon át Ausztria-Magyarország volt Európa védőőrcsa. Azia török hordáival szemben. Ma a monarchia ugyanezt a szerepet játssza, azzal a különbséggel, hogy most Európát a szlávok délszláv tömege ellen kell megvédelmeznie. A szlávok délre és nyugatra való nyomulásának veszedelmét mindenki fölismeri és Berlinben és Bécsben már hosszú évek óta megállapították, hogy ezen lehuzódás istápolása az orosz politika állandó tendenciája. Franciaország arra az Oroszországra támaszkodott, amelynek milliónyi parasztját az orosz autokrácia sohasem használta föl másra, mint ágyutöltelékre. Öt-hat millió fölfegyverezett orosz paraszt még mint ágyutöltelék is nagy tömeg, de Németország ma minden áldozatot meghoz Ausztria-Magyarország mellett, mert ez az ő érdeke is.

Románia mellettünk.

Választás a civilizáció és a szláv vadság közt.

Bukarest, aug. 5.

A „Scara” írja pénteki számában a következőket:

Megyünk a hármas szövetséggel. Románia azonnal mozgósít, mielőtt Oroszország és Németország mozgósít, Románia álláspontra a legutóbbi cári látogatás óta bizonytalan volt. A közvélemény a cári látogatás hatása alatt volt és mindenki azt gondolhatta, hogy Oroszország Románia mellett marad. A konstanzi gőrgötüzes látogatás, a patétikus poharköszöntők megtévesztették az egész világot. Egy ember volt csak, — akiről ugyan az látszott, hogy szintén meghatotta az orosz cári család látogatása — aki meggyőződése mellett maradt. És ez a király volt. Ő először a különböző pártok vezetőit győzte meg, majd a magasrangú katonatisztekkel ismertette meg programját. Tegnap minisztertanács volt Sinajában, a király előköt és számszerűleg kimutatta, hogy Németország egymagában is olyan erős, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország nélkül is ma megverné Oroszországot és Franciaországot. Ezután Bratiann minisztereinkkel egyetemben a minisztertanács elhatározta, hogy Románia a hármas szövetséghez csatlakozik. A király megemlítette, hogy állampolgári kötelesség óvakodni a politikai szentimen-alizmustól és legelembb kötelesség, hogy a Duna partjain megvédjük a civilizációt a szláv vadságtól.

A délvideki szerbek.

Lehet bizni bennük — jó hazafiak.

Nagybecskerek, aug. 5.

A délvidek szerb lakossága szépen viselkedik. A délvideken, főként Nagybecskereken, Nagykinindán, Versecen, Temesvárt, Újvidéken és Pancsován majdnem minden urind és polgárosszony a Vöröskereszt szolgálatába állott, ugyszintén sok román és szerb urind is. Több szerb falu lakossága önként ajánkozott földmunkára, ami a katonaság elfogad és megfizet.

Albánok a szerbek ellen.

Bukarest, aug. 5.

Itteni lapok jelentik, hogy Dibra és Ochrida mellett albán bandák szerb területekre törtek be.

Görögország nem segíti Szerbiát.

Atén, aug. 5

Az „Agence d'Athènes” jelenti: A király elnöklésével megtartott minisztertanács behatáran tárgyalta Görögországnak az európai háborúra való

tekintettel elfoglalt állását és elhárította, hogy megőrsi ma estig tanúsított magatartását. Görögország nem fog az osztrák magyar-szerb konfliktusba beavatkozni. A kormány máról kezdve megtiltotta az aranykivitel, valamint a marha, szén és lisztszállítását.

Törökország mozgósít.

Semleges marad.

Konstantinápoly, aug. 5.

(Hivatalos jelentés.) A Török kormány hivatalosan közölte, hogy semlegességét meg akarja őrizni és elrendelte a részleges mozgósítást. A mozgósítási plakátok szerint minden katonának be kell vonulnia. Az erre vonatkozó hírdetést Sztabulban már kifüggesztették.

Konstantinápoly, aug. 5.

Az egész országban el fogják rendelni az ostromállapotot. A török kereskedelmi hajók beszüntették forgalmukat a Fekete-tengeren és az Aegaei tengeren.

Agyonlöttek egy francia orvost.

Metz, aug. 5.

Egy francia orvos tegnap két átluhás francia tiszt segítségével megkísérelte egy katonának kolera-bacillussal való inficiálását. Stabulban agyonlöttek. (M. T. I.)

A cárizmus ellen.

Brüsszel, aug. 5.

A nemzetközi szocialista iroda felhívja az orosz proletariátust, hogy a legnagyobb erővel folytassa küzdelmét a cárizmus ellen, mert ezzel segíti a legjobban a világbéke ügyét.

A béke cár európai háborút csinál.

Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak, hogy a „Fremdenblatt” cikk többek közt ezt írja: Most a világ megéri azt a szinjátókot, hogy ugyanaz a cár, a ki hágai békekonzferenciát kitalálta, a legnagyobb európai háborút idézi fel.

A szerb harctérről.

Még nem volt ütközet.

Türelemmel kell lennünk a hírekkel szemben.

Ezekben az izgalmas napokban szinte borzalmas találatkonysággal működik az emberek képzelete. Mindenféle ellenőrizhetetlen hírek kapnak lábra a nini bizonyosságok kovályogókat az emberek között, míg pár nap múlva napnál világosabban kiténik, hogy — alapítalakok. Soha annyi kőzsa, alapítalak hírt, mint a mióta mozgósítottunk.

Már a mozgósítás első napjainban bevettük hadseregünkkel — Belgrádot ez a huncut fantázia. Belgrádot pedig még még se vették be, mert nem is akaruk, meg se kísérelték.

Vagy kicsoda gonosz híreszte-

lés volt vasárnap s hétfőn itt Makón is Borovicsa kaszai hadtestparancsnok nevével kapcsolatban s kedden már kiténik, hogy a míg itt olyan boirányosan kovályogott róla a hír, a hadtestparancsnok a legbecsületesebb hazafini beszéddel lelkesítette katonáit a Szerbia elleni háborúra.

Épp így alapítalakok azok a hírek, amelyeken állítólagos bizonyítványokról, sebesültekről s halottakról.

E hamis híresztelésekkel szemben állást foglalnak már a hivatalos körök is.

A Belgrád előtti harcokat Nictóleg hivatalos helyről a legbizalmasabbban a következőket jelentik ki:

Ellenségeskedés ezidőig a Belgrád előtti és a Drinán lejátszódtól jelentéktelen afférokól eltekintve egyáltalán nem volt. Itt is csak egymással szemben álló őrsők és járőrök csatározásaira szorítkoztak.

A nyilvánosságunk és a sajtónak — mondja a hivatalos kijelentés — túlszámú kell bevárnia a hadműveletek olyan jelentékenyebb napját, s melyekből hiteltel értesítések fognak beszámolni.

Mihelyt ilyen hadműveletekre a helyzet, a terep és az időpont az arra illetékes tényezők megítélése szerint megfelelő lesz.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 6. Csütörtök. Róm. kath. Urunk színev. Protestáns Urunk színev. Görög Orosz július 24. Krisztina. Nap kel 4 óra 48 perckor, nyugszik 7 óra 27 perckor.

Időjárás. Meleg és tinnyomában száraz idő várható. Sűrűnyirognósis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24.8. C.

Tanári kinevezés. Pázmány Antal porszonyszentgyörgyi róm. kath. gimnáziumi tanárt a makói állami főgimnáziumhoz rendes tanárrá nevezték ki.

A közönség figyelmébe. Több-ször írtunk már arról, hogy a makói marosi hidat katonák őrzik és mindenkit igazolásra szólítanak fel, ki a hídon átmenni akar, vagy a hid közelében tartózkodik. Miután a marosi hid közelében való furdás is veszéllyel járhat, figyelemmel a rendőrség a közönséget, hogy a hid közelében való furdástól tartózkodják és csak a Ludvári erdő mellett strandfurdót vegyék igénybe.

Kinevezett tanítók. A vallás és közoktatásügyi miniszter Mure-sán Sándor makói tanítót a szűgosi külterületi iskolához, Kocsik Irént pedig makói külterületi tanítónak, illetve tanítónőnek nevezte ki.

Még egyszer a makói országos vásárról. Lapunk jmai számában megemlékeztünk arról, hogy a makói nyári országos vásárt e hó 15-én, 16-án és 17-én akarják megtartani, de kifejezésre juttattuk közlésünkben azt is, hogy tekintettel a háborús időkre, célszerűen cselekednék a hatóság, ha a vásárt elhalasztaná. Egyik helybéli lap meg ma határozott formában közölte, hogy a nyári országos vásárt a háború miatt elhalasztják. Ezzel szemben ma a hatóság új hírdetést bocsátott ki, melyben

közli, hogy a vásárt a meghirdetett időben megtartják. Ezt mi a magunk részéről most sem tudjuk helyeselni. Nem pedig első sorban azért, mert a hídőrző katonák sem Kiszbor, sem Nagyszentmiklós felől csak igazolvánnyal engednek át bárkit is. Hiszen a makói polgárok is csak igazolvánnyal kelhetnek át a Maroson. Másodszorban helytelen a vásár megtartása meg azért is, mert minden forgalmi korlátozás dacára igen sok ember jönne mégis Makóra és a behívás miatt megfogyott rendőrök, a jelenlegi nagy elfoglaltságuk miatt a vásárban nem bírnák a kellő ellenőrzést gyakorolni.

Pár nap múlva fizetik ki a besorozott lovak árát. A katonai lovasbíró bizottság pár nap óta működik városunkban és naponta sok lovat vesz meg a katonaság számára. A lovasbíró bizottság nem ilyeti ki a lovak árát, hanem utalványt ad az adóhivatáshoz az utalványok kifizetése iránt. Erre vonatkozólag felhívtnak mindazon lovtulajdonosok, akikről a lovasbíró bizottság lovat megvette, hogy a kapott utalványt számfeltes vegeit a makói m. kir. adóhivatal pénztáránál mutassák be, hogy a kifizetés annak idején már néhány nap múlva akadálytalanul történhessék.

Hadimenetrend a nagyszentmiklósi vasuton. A hadi menetrend a makói — hmvásárhely — nagyszentmiklósi vasuton is életbe lépett. A vonatok közlekedése most tehát a következő: Nagyszentmiklósról indul reggel 7 óra 8 perckor, Makóra délelőtt 9. Hmvásárhelyre pedig délelőtt 10 órakor ér. Vászárhelyről délután 3 óra 17 perckor indul a vonat, mely Makóra 5 óra 17 perckor, Nagyszentmiklósról pedig 7 óra 8 perckor érkezik. A hadimenetrend szerint ezen a vonalon is egy vonat közlekedik.

Uj menetrend Szeged és Arad között. Az Arad-csanádi vasutak igazgatósága a holnapi, csütörtöki napon új polgári vonat közlekedését lépteti életbe, melyen a polgárok mindenféle igazolvány nélkül utazhatnak. Ezen polgári vasutak közül az egyik vonat jda Szegedről éjfélt után és Makóra érkezik 2 óra 55 perckor. Makóról pedig Arad felé indul 3 óra 10 perckor. A másik vonat pedig Aradról este 8 órakor érkezik Makóra és ismét 8 óra 15 perckor indul Szeged felé. Holnapi számunkban közöljük ezen polgári vasutak részletes menetrendjét.

Hazahívott a haza! Szegedről írják: G. Sándor szegedi honvédtizedes három év előtt megszökött katonáktól és kiment Párisba. Azóta hírt sem hallott róla senki. Most, hogy királyi amnesztia biztostja a katonaszökevényeknek a hazatérést, G. Sándor is hazajött és jelentkezett ezredénél azzal, hogy a háboruba akar menni.

Miért jöttél haza fiam? — kérdezte a századosa.

Hazahívott a haza, kapitány ur, — felelte a fia lelkesen.

Tűz. Ma délután Kristó Mihály B-cs-utcai lakos házában még eddig ismeretlen okból egy boglya szalma hegyuladt. Mire a tűzoltók kivonultak, a szomszédok már némileg lokalizálták a tüzet.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Szűcs Rozália Szűcs Antalné 28 éves, Mágóri Viktória 24 éves, Csuh Rozália özv. Puskás Józsefné 71 éves, Szalai Mária 5 éves korában.

A behívottak családjaiért.

Felhívás adakozásra.

Polgártársak!

A nemzet becsülete, a haza jövője és biztonsága harcba szólította hazánk véderejét. Ma már a harcmezőn, fegyverrel kezükben teljesítik hazafias kötelességüket fiaink, dicsőséget szerezve a magyar névnek, vagy ha kell, hősi halált halva a hazáért!

Teljesítsük mi is, itthonmaradt polgárok hazafias kötelességünket!

Sok szegény ember vonult be a hadseregbe, itthonhagyva kenyér nélkül családját!

Segítsünk ezeken a szegény családokon, adjunk kenyeret azoknak az éhező gyermekeknek, kiknek kenyérkereső apja a harcmezőn arat dicsőséget vagy hal dicső halált!

Rakjuk le adományainkat! A „Makói Független Ujság” mindenféle adományt, akár pénzbelt, akár terményeket, köszönettel fogad, hirlapilag nyugtáz s Makó város előjárósága útján eljuttatja a szenvedő inségesekhez.

A gyors segély kétszeres segély! Adakozzunk!

A király adománya.

Egy millió százezer korona a vörös keresztnek és a bevonultak családtagjainak.

Ferencz József király a magyar vöröskereszt egyesületnek és a háboruba bevonultak családtagjai felszegélyezésére egysenként 250 ezer koronát adományozott. Ugyane célokra Ausztriában is ugyanily összeget adott, míg a boszniai bevonultak családtagjai számára 100 ezer koronát juttatott.

Világtörténelmi okmányok.

Vilmos császár és a cár táviratváltása a háború kitörése előtt.

Berlin, aug. 5.

Érk. délelben 12 órakor.

A német birodalmi gyűlés elé ma fehér könyvet terjesztettek, melynek legszenzációsabb része a Vilmos császár és Miklós cár táviratváltása.

Vilmos császár július 28-án ezt sürgönyözte Miklós cárnak:

Nyugtalanossággal hallok, hogy milyen hatást keltett birodalmamban Ausztria-Magyarország eljárása.

A Szerbiában évek óta tűzött fellázító és lelkiismeretlen izgatás azon büntetőhöz vezetett, melynek Ferenc Ferdinánd főherceg áldozatul esett. Az a szellem, mely saját királyukat és nejét ölette meg a szerbekkel, ma is uralkodik eb-

ben az országban. Te kétségtelenül együtt értesz velem, hogy mi kettőnknek és az összes szuverének közös érdekünk megköveteli, hogy mindazok, kik a gyalázatos gyilkosságért erkölcsileg felelősek, megérdemelt büntetésüket megkapják. Másrészt nem felejtöm el, mily nehéz rád és kormányodra nézve szembeállani a körvéleményáramlataival. Megemlékezve bennünket régóta összekötő benső barátság-ról, minden befolyásomat érvényesítem, hogy Ausztria Magyarországot rábírom, hogy nyitja és kielégítő megegyezésre törekedjék Oroszországgal.

Bizom, remélem, hogy a támadó nehézségek elhárítását ólzó fáradozásaimban támogatni fogsz.

Öszinte és készséges rokonod;
Vilmos.

Miklós cár erre július 29-én ezt válaszolta:

Örvendek, hogy Németországba visszerkezettél. E komoly pillanatban kérve-kérek, segíts nekem! Csunya háborút izentek a gyenge országoknak. Oroszországnak ezért óriási a felháborodása, melyet én is osztok.

Előre látom, hogy nemsokára állhatok ellen a reám gyakorolt nyomásnak és kénytelen leszek oly intézkedéseket tenni, melyek előidézik a háborút, elejét veendő egy szerencsétlenségnek, ami egy európai háború lenne. Régi barátságunk nevében kérek, tégy meg minden tehető, hogy szövetségesséted visszatartsd attól, hogy tullemszire menjen.

Miklós.

Vilmos császár július 29-én ezt válaszolta:

Táviratodat megkaptam és osztom békéfenntartása iránti kívánságodat. Amde Ausztria-Magyarország eljárását nem tekintem csunya háborúnak. Ausztria-Magyarország tapasztalatból tudja, hogy Szerbiának csak papiroson álló ígéretei teljesen megbízhatatlanok. Nézetem szerint Ausztria-Magyarország eljárása kísérletnek tekinthető, hogy teljes garanciát kapjon az iránt, hogy Szerbia ígéretei valóban tette is valjanak. E nézetemben megerősít az osztrák-magyar kabinet nyilatkozata, mely szerint Ausztria-Magyarország nem tenne területi hódításokat Szerbia rovására. Azt hiszem tehát, hogy Oroszországnak igenis lehetséges az osztrák-magyar szerb háborúval szemben megmaradnia a néző szerepében anélkül, hogy a legborzalmasabb háborúba rántsa bele Európát, melyet az valaha megért. Azt hiszem, hogy direkt megegyezés kormányod és Bécs között lehetséges és kívánatos. Oly megegyezés, melyet mint már telegrafáltam, az én kormányom minden erejével előmozdítani fáradozik. Természetesen Oroszország részéről való katonai intézkedések, amelyeket Ausztria-Magyarország fenyegetésnek tekinthetne, siettetné a szerencsétlenséget, amelyet mind a katonai elhárítási kívánságunk. Az én közvetítő szerepem is, amelyet a barátságomra való hivatkozás folytán készséggel vállaltam, aláírva lenne.

Vilmos.

Július 30-án ezt sürgőnyözte Vilmos császár a cárnak.

Nagykövetem utasított, hogy kormányodat egy mozgósítás veszélyeire és súlyos következményeire figyelmeztesse. Ausztria-Magyarország csak Szerbia ellen mozgósított és pedig a hadseregnek egy részét. Ha Oroszország, mint ez a te és kormányod közlése mutatja, Ausztria-Magyarország ellen mozgósít, akkor a közvetítő szerep, melylyel te a legnagyobb barátsággal megbíztál és a melyet a te kifejezetti kérelmedre vállaltam,

veszélyeztetik, sőt talán tehetetlen-né tétetik.

A döntés egész sulya most a te vállaidra nehezedik, nekik kell viselniük a felelősséget a háborúért és békéért.

Vilmos.

A cár július hó 30-án ezt válaszolta erre:

Szívvel köszönöm gyors válaszodat. Ma este küldöm Tatischev instrukciókkal. A most érvényben levő katonai intézkedések már tíz nappal ezelőtt történtek, még pedig az Ausztria-Magyarország kérésülődésai ellen való védekezés okaiból. Teljes szívemből remélem, hogy ezek az intézkedések semmi képpen sem fogják befolyásolni közvetítő szerepedet, melyet én igen nagyra értékelek. Szükségünk van Ausztriára gyakorolt nyomásodra, hogy veünk meg tudjon egyezni.

Miklós.

(Az említett Tatischev a cárnak Vilmos császár személye mellett beosztott katonai képviselője.)

Öngyilkos makói ember.

Az iszákosság halottja.

Mint jó iparos ember általában ismeretes volt Makón Baksa Pál Lehel-utcai asztalos, ki itt, Makón a szociáldemokrata pártnak volt erős tagja és népgyűlések alkalmával, mint a központnak megbízhatalmazottja, nem egyszer mondott beszédet.

Baksa Pálnak egész a tavaszig jól ment Makón a mestersége és dacára annak, hogy már akkor erősen kezdte érvényre az italt még mindig jól ellátta családját, mely felelőségén kívül 5 gyermekből állott.

Mikor Baksa észrevette, hogy Makón keresete csökken, bizva ügyességében, Budapestre ment munkát keresni. Kapott is egy nagyobb asztalos ipartelepen alkalmazást. Keresményének egy részét most is haza küldte, de a nagyobb részét elitta.

A mozgósítás után pár nap múlva hazajött Baksa Makóra, hogy családját meglátogassa. Ezen a mozgalmal napokat itthon töltötte. Ugy volt, hogy ma lement vissza utazni Budapestre, de a déli oldt folyamán utkállóságát elitta és részegen tért haza Lehel-utcai lakására, hol részeg állapotban — szájába lőtt. A golyó az agyát szétrombolta és egy pillanat alatt meghalt.

A szerencsétlen emberi felelőségén kívül őt kis árva siraitja.

LEGUJABB.

Angol-német háború.

Anglia háborút izent Németországnak.

Berlin, aug. 5.

Érk. d. n. 5 óra 30 p.

A német kormány kérdést intézett a belga kormányhoz, hogy es megengedi-e a német csapatoknak Franciaországba való bevonulását Belgiumon keresztül. Elutasító választ kapva ultimátumot küldött Belgiumhoz, amely azonban ezt is elutasította, egyben

az angol kormányhoz fordult segítségért.

A német követ elhagyta Brüsszelt.

Berlin, aug. 5.

Érk. d. n. 6 óra.

Az angol nagykövet tegnap este megjelent a német külügyi hivatalban és kijelentette, hogy Anglia Németországnak hadat üzent, egyttal kérte az utlevétét.

Budapest, aug. 5.

Érk. d. n. 6 óra.

Németországnak nagy érdeke, hogy Belgium kis részén át masztrohásson Franciaországba, mert a francia keleti határon levő erődítmények legyűrése sok drága időbe és kldozatba kerülne.

A magyar-osztrák illetékes tisztségűk felfogása szerint a német kormány teljes tudatában volt annak, hogy brüsszeli lépése Angliára minő hatást fog tenni. Ebből is látható, hogy katonai természetű magasabb szempontok ladtották erre a lépésre.

Hogy az így keletkezett helyzet minő hatással lesz Magyarország-Ausztriára, azt még nem lehet beátni. Angol felfogástól függ, vajjon valóban ezekben is hadilátszóban levőnek tekintik-e magát. Nem felesleges arra utalni, hogy Németország a mai pillanatban sem tekinti magát Szerbiával szemben hadi állapotban levőnek, sőt követét is meghagyta Szerbiában.

London, aug. 5.

Érk. d. n. 6 óra.

Grey külügyi államtitkár az angol alsóházhoz ma kijelentette, hogy Belgium semlegességének a fenntartására Anglia politikájára irányadó. E semlegesség megtérfése esetében teljes erővel Franciaország mellé állna.

A németek harci sikerei.

Érk. éjjel 10 órakor.

A berlini Walfügynökség jelenli, hogy Eynshoen mellett, ott a hol az oroszok tegnapelőtt előszőr törték be német területre, az éjjel a német csapatok ellenállhatatlan erős támadással bevették. Az oroszok foglyok hátrahagyásával kelet felé megintamodtak. A németek vesztesége nagyon csekély.

Ágyuharc Belgrád alatt.

Aug. 5. Érk. éjjel 10 óra 20 p.

A szerb határon levő csapataink helyzejelentéseiből kivethető, hogy ott fokozottabb tevékenység kezdődött. Belgrádnál a felső és az alsó várban, valamint a szomszédos magaslatokon elhelyezett szerb várakgyuk megteleítették erős tüzeléssel az innenső parton levő csapatmozgásokat, valamint a Szávan és a Danán való hajózást megakadályozni. Ez ladtotta csapatunkat erre, hogy ezen várakgyuk ellen a társaság megindítsa a tüzelést. E társaság azzal végződött, hogy a szerb átegetek haligatásra bírták a mi ágyúink. Ez alkalommal a várművek erős sérüléseket szenvedtek. A város a bombázástól teljesen mentes maradt.

Budapest, aug. 5.

Érk. éjjel 11 óra 15 perc.

A Walfügynökség jelenli Berlinből: A földközi tengeren levő

német hadihajók tegnap az Algiri partokon és egyes megerősített helyeken francia csepatezállományok behajózási helyeit rommá ldtték. A lövéseket viszonozták.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(530)

76. fejezet.

A verembe szorult farkas.

— Derecskey távirata ma éjjel meg is jött a Tarnay engem rögtön szabadon bocsátott, a hajnali vonattal együtt jöttünk Balázserdő-ről az öreg urral. A dolog tehát úgy állhat, hogy Derecskey nem tartotta meg a szavát, hanem jelentést tett ellenem a rendőrségnél.

— Bátyám menekülj, mert baj lesz a dologból. Ha elfognak, vége, az én kényelmes életemnek is huja, nem lesz pénzem és keservesen esik újra dolgozni.

— Azt a bolondot nem teszem, Csém. Az utolsó perczben is menekülhetek, akkor, mikor meggyőződtem arról, hogy veszített ügyem van. Ellenkezőleg, magam állítok be a rendőrséghez, magam kérem a vizsgálatot, én nem tudok semmiről semmit, legfeljebb ha szorol a kapcs, rád fogom, hogy te rejtegetted Piroskát, a te szeretőd lehetett, te pedig idején keréket oldasz. Óhó, egy budapesti nagy bankdirektort nem lehet olyan könnyen megsemmisíteni. Sok embert, sok nagy urat tartok én a kezemben. Nem egyet rántottam ki a bujából. Egyiknek a licitációtól hátrítottam el a feje felől, másiknak a hiányzó hivatalos pénzét pótoítottam, harmadiknak hamis váltóját váltoítottam magamhoz, ezeknek az ismeretességét, összeköttetését, befolyását mind igénybe veszem mielőtt menekülnek.

— A rendőrségre mégysz?

— Oda.

— Hát én hová menjek?

— József-körúti piactérbe a bankba. Új a szobámba és várj reám... Azaz várj csak!... Új bérkocsiba és a szövetség tagjait hívj össze ma déle. A palota pincéjében fogunk tanácskozni, ők tudják a titkos utat, legyetek dére valamennyien együtt, megbeszéljük a további teendőket. Derecskey túlságosan kezd feszélyezni, azt az embert okvetlenül el kell tenni láb alól.

(Polyt. köv.)

Egy kifutó fiu azonnali belépésre felvétetik Popper Gyula drogériájában, Főter.

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gazdasága kisebb-nagyobb parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy megbizottjával a helyszínen.

JOHANN MARIA FARINA

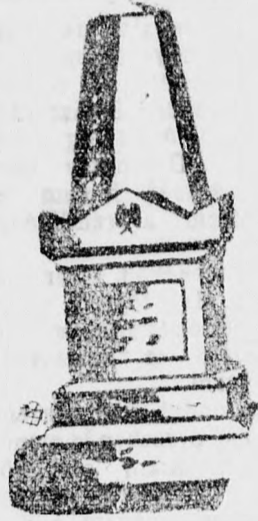
GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedüli valódi kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogueriában, illatszer és gyógytárban kaphatók. Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: **POPPER GYULA** droguerijában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.

Első magyarországi sirkőgyár.

Nálam az összes márvány- és

granit sirkövek

25%-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat újonnan berendezett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sirköveket

6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért vállalom 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS

Makó, Szegedi-utca, saját ház.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség szives tudomására hozni, hogy a jéggyártást és jégkihordást már megkezdtük és

KRISTÁLYTISZTA MŰJÉG

malmi irodánkban (36. telefonszám), megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi lisztüzleteinkben kapható.

50 kilóig a jég ára 4 fillér, ezen fölül mennyiségnél 3 fill.

Értesítés! Az aratási és eséplési időnyre palinkákat

minden minőségben, olcsó árakban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cégnél a legmértányosabb árban szereztethető be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szereztethők be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel IRITZ SÁMUEL ÖZV.

Igyon maga is

KAKUKFŰ KESERŰT

1 HACT ÖVEZ
4 KORONA

6 KIS ÖVEZ
5 KORONA

A KAKUKFŰ GYOMORLIKŐR

nékülözhetetlen ital gyomor bántalmaknál.

Kapható mindenütt.

Makón főraktár:

Készíti: Rankovszky J. család

Sandor Zsigmond
gyógyszertárában.

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leggondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőraktárában szereztethők be a legelőnyösebb árak mellett.

A KI gyomor bajban szenved, szédülést, rosszulletet, hányási ingert érez, étvágyhiány, gőrcsökben szenved,

az tegyen kísérletet a Kárpáti-féle

„NOVICUM” gyomorcseppekkel.

Sok ezer köszönőlevél tanuskodik a Novicum háziszser áldásos hatásáról

Egy hálalevelet közlünk, hogy mindenki rögtön láthassa, mi a NOVICUM HAZISZER CSODAEREJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.

A Kárpáti-féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszser nemcsak a gyomor különféle bajai ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a vese működést is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti.

kovácsnán, 1909. aug. 6.

Dr. Zentay Dávid,
járás orvos.

Tisztelt Uram!

9 évig fájt a gyomrom minden orvosságot megpró, báltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcseppeit meg próbálva, éreztem a jó hatását és azóta nem fáj a gyomrom, hála a jó istennek és köszönök Önnek. Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást.

Még egyszer fogadja há lámat a jó Novicumért.

Szeged, 1911. augusztus 24-én.

Tisztelője
Siha József,
hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszser kapható gyógyszerárakban 2 koronás 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben Jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üveg-gel 6 k 22 fillérért BÉRMENYVE szállit az egyedüli készítő:

Kárpáti József

Árkos-Sepsiszentgyörgy,
Kálvin-tér 6/a. sz.

Makón kapható:
Popper Gyula drogerijában

Budapesten kapható:
Szabados Ödön „Hunnia”
gyógyszertárában, Erzsébet-
körút 56. sz.